

ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΚΑΚΙ - ΜΕΡΟΣ Α

Ακάκι - Γενικές πληροφορίες

Το Ακάκι είναι ένα χωριό της επαρχίας Λευκωσίας, στην Κύπρο, που βρίσκεται περίπου 22 χιλιόμετρα δυτικά της πρωτεύουσας. Είναι ένα από τα μεγαλύτερα χωριά της περιοχής και φημίζεται για την αγροτική του παραγωγή και την πλούσια ιστορία του. Το χωριό έχει μακρά ιστορία, με αναφορές από την περίοδο της Φραγκοκρατίας και της Οθωμανικής κυριαρχίας. Παλιότερα, είχε μεικτό πληθυσμό Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Το Ακάκι είναι γνωστό για την αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή του, ειδικά στα σιτηρά, τις ελιές και τα αμπέλια. Όσον αφορά στις ασχολίες των κατοίκων του χωριού, η πιο σημαντική είναι η γεωργία. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την καλλιέργεια διαφόρων ειδών, όπως σιτηρών, λαχανικών, οσπρίων, οπωροφόρων, εσπεριδοειδών και κτηνοτροφικών ειδών. Εκτός όμως από τη γεωργία, ανεπτυγμένη στο Ακάκι είναι και η κτηνοτροφία, κυρίως προβάτων και αγελάδων. Αυτό άλλωστε μαρτυρούν και οι κτηνοτροφικές μονάδες της περιοχής. Ο υπόλοιπος πληθυσμός εργάζεται στην κυρίως πρωτεύουσα.

Αναμφίβολα, στη συνεχή αύξηση του πληθυσμού συμβάλλουν κυρίως τα βελτιωτικά έργα που γίνονται στην Κοινότητα, η λειτουργία σχολείων νηπιαγωγείου, δημοτικού, γυμνασίου, η ύπαρξη Περιφερειακού Ιατρικού Κέντρου, Περιφερειακού Υγειονομικού Κέντρου, Περιφερειακού Κτηνιατρικού Σταθμού, ταχυδρομείου, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και διάφορων καταστημάτων.

Νερόμυλος του Τσίγκη

Η εκκλησία της Παναγίας Χρυσελούσας

Νερόμυλος Χότζια (Νότια πλευρά)

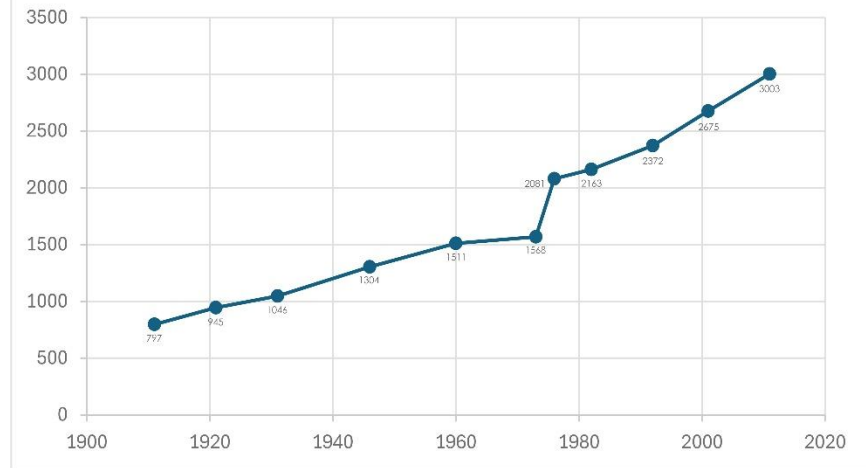
Νερόμυλος Χότζια (Βόρεια πλευρά)

Πληθυσμιακά δεδομένα και υποδομές

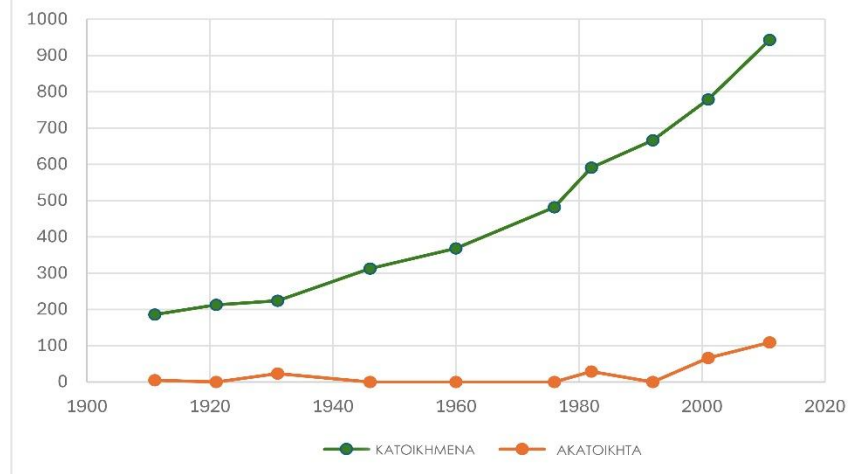
Η αύξηση του πληθυσμού οφείλεται σε παράγοντες όπως είναι η αγροτική ανάπτυξη, αλλά και η γειτνίαση με το κέντρο της Λευκωσίας, αλλά και η εσωτερική μετανάστευση. Παρά το γεγονός ότι πολλοί νέοι επιλέγουν να εγκατασταθούν στις πόλεις, το χωριό διατηρεί ζωντανή την κοινότητά του, προσφέροντας βασικές υπηρεσίες και διατηρώντας τον παραδοσιακό του χαρακτήρα που διαθέτει.

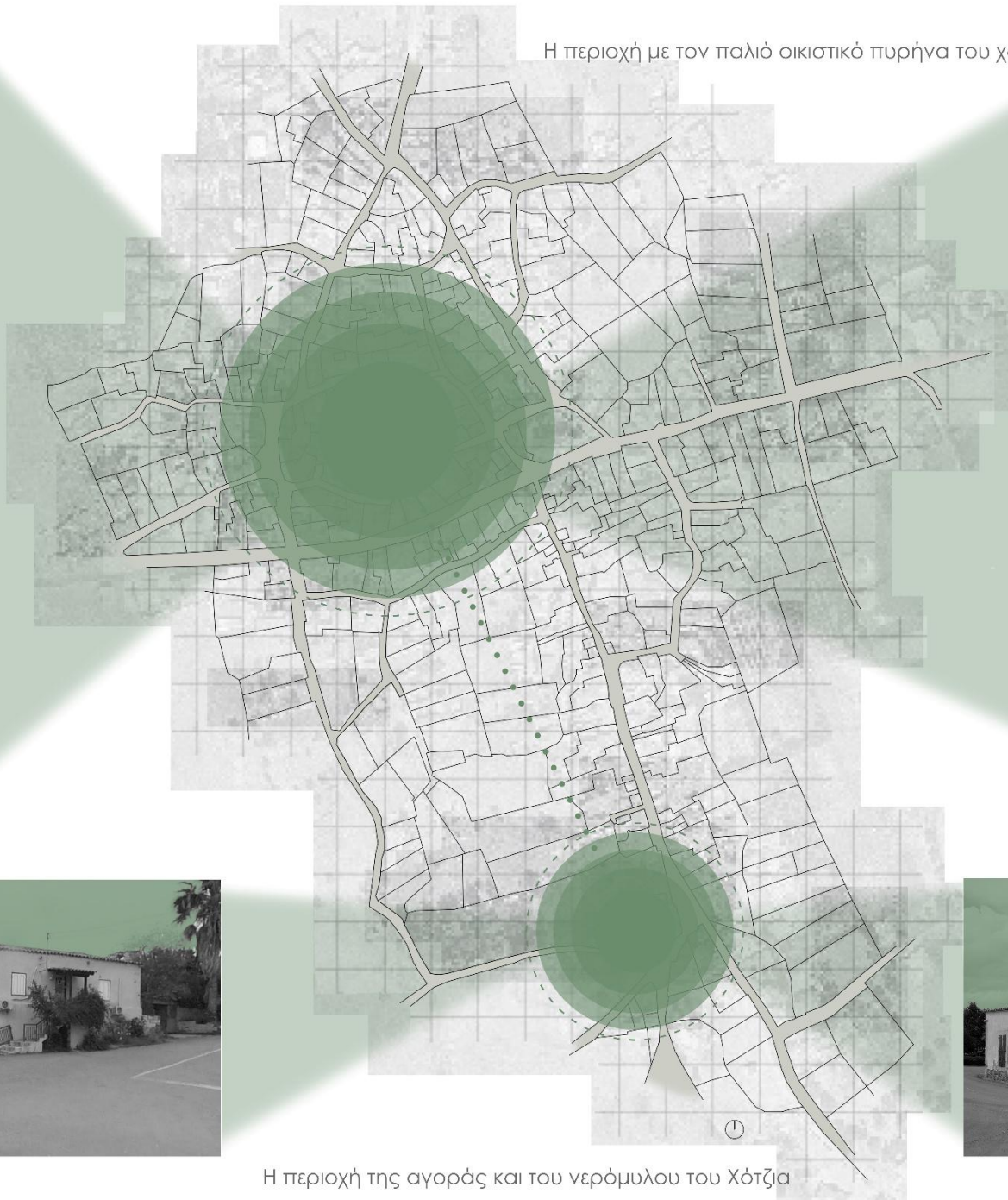

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

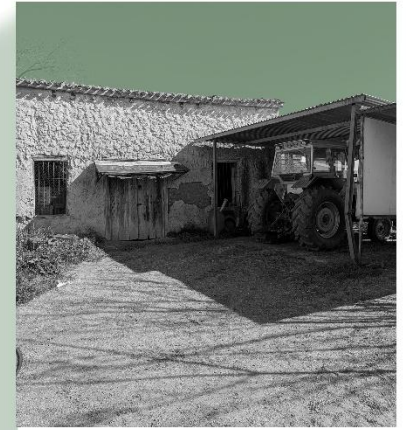

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

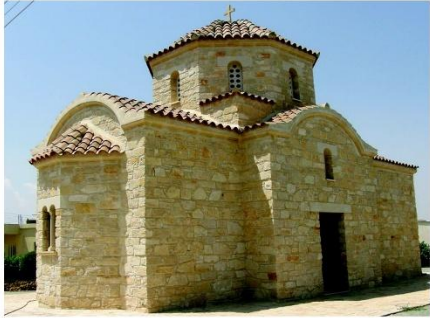

Η περιοχή με τον παλιό οικιστικό πυρήνα του χωριού

Η περιοχή της αγοράς και του νερόμυλου του Χότζια

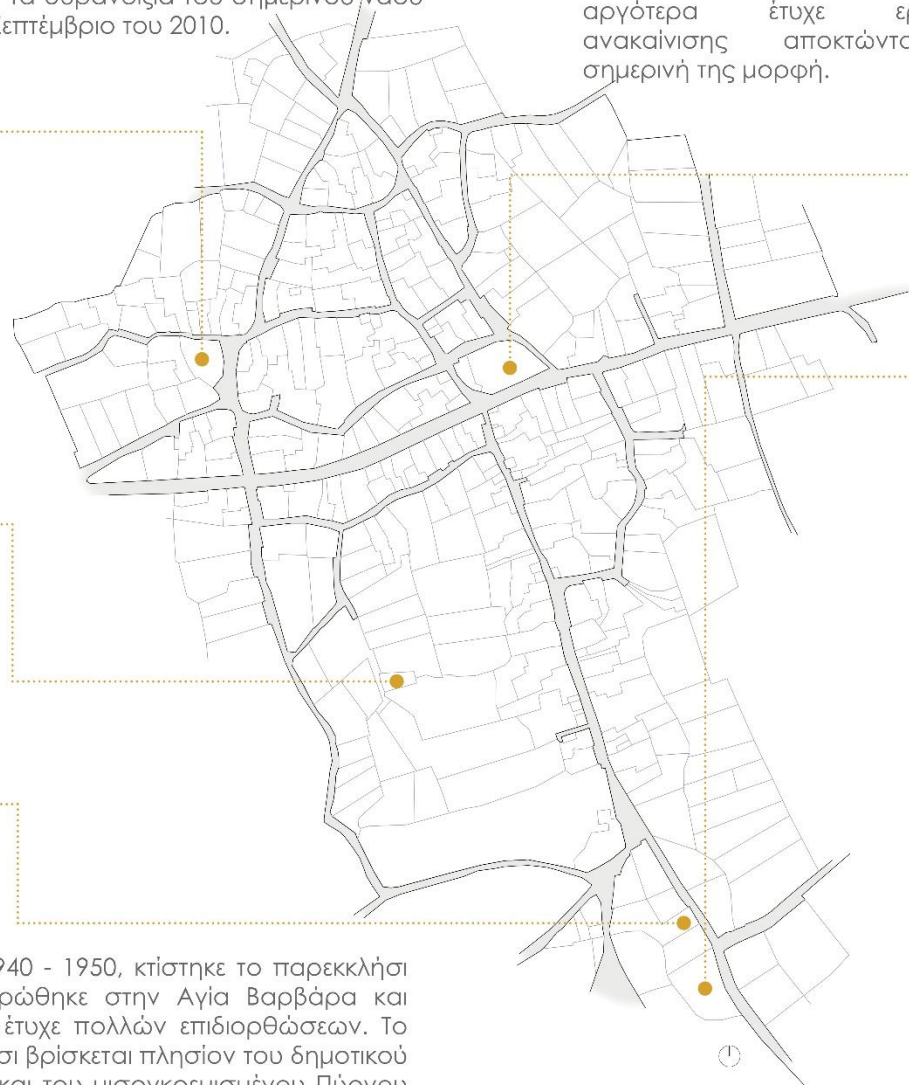

Η πρώτη εκκλησία, σύμφωνα με μαρτυρίες του χωριού, ήταν η εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, η οποία κτίστηκε στο κέντρο του παλιού χωριού. Η σημερινή εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ είναι νεότερο κτίσμα, μια και η ανοικοδόμηση της παλιάς εκκλησίας κρίθηκε ασύμφορη. Τα θυρανοίξια του σημερινού ναού έγιναν τον Σεπτέμβριο του 2010.

Η εκκλησία της Παναγίας Χρυσελεούσας κτίστηκε στα τέλη του 20ου αιώνα. Η ανέγερσή της άρχισε το 1978, το 1980 έγινε η πρώτη λειτουργία, τα θυρανοίξια της στις 8 Σεπτεμβρίου 1991, ενώ λίγα χρόνια αργότερα έτυχε εργασιών ανακαίνισης αποκτώντας τη σημερινή της μορφή.

Το εκκλησάκι του Αποστόλου Παύλου βρίσκεται στο συνοικισμό, στο περιβόλι του Χότζια. Στην τοποθεσία που είναι κτισμένη η εκκλησία παλαιότερα υπήρχε ένας σωρός από πέτρες του ποταμού. Το συγκεκριμένο παρεκκλήσι είναι το πρώτο που έτυχε αποκατάστασης.

Η εκκλησία Μεταμορφώσεως του Σωτήρος βρίσκεται στο νότιο μέρος του χωριού. Η ανέγερση της εκκλησίας ολοκληρώθηκε το 1906 και μερικά χρόνια αργότερα, το 1910, κτίστηκε το καμπαναριό με δωρεά του Χατζη- Γαβριήλ Θωμά Κοτσιάπαση. Στην ανέγερση της εκκλησίας, βοήθησαν άνδρες και γυναίκες του χωριού.

Περί το 1940 - 1950, κτίστηκε το παρεκκλήσι που αφιερώθηκε στην Αγία Βαρβάρα και από τότε έτυχε πολλών επιδιορθώσεων. Το παρεκκλήσι βρίσκεται πλησίον του δημοτικού σχολείου και του μισογκρεμισμένου Πύργου των Φράγγων.

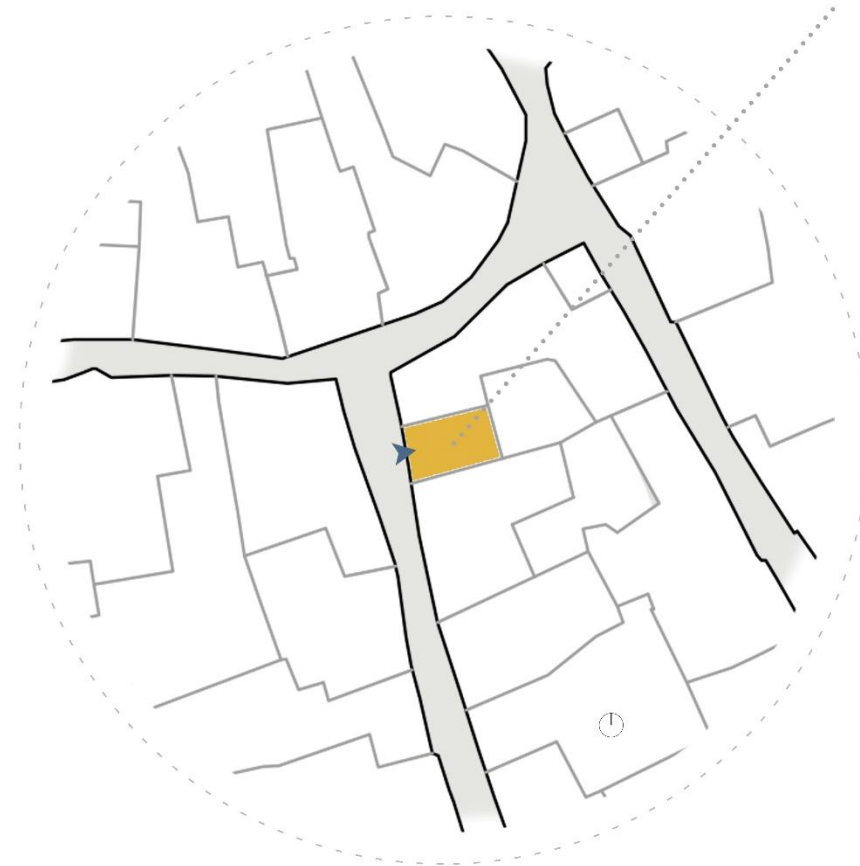
Ο μουσουλμανικός χαρακτήρας του χωριού

Το χωριό Ακάκι, που βρίσκεται στην επαρχία Λευκωσίας της Κύπρου, έχει ιστορικά χαρακτηριστεί από την παρουσία τόσο Ελληνοκυπρίων όσο και Τουρκοκυπρίων κατοίκων, διαμορφώνοντας έτσι έναν πιο πολυπολιτισμικό χαρακτήρα. Κατά την περίοδο της Οθωμανικής κυριαρχίας, πολλοί μουσουλμάνοι εγκαταστάθηκαν σε διάφορες περιοχές του νησιού, συμπεριλαμβανομένου του Ακακίου, συνυπάρχοντας δίπλα στους χριστιανούς κατοίκους του. Η συνύπαρξη αυτή συνεχίστηκε και κατά την περίοδο της βρετανικής αποικιοκρατίας, με τις δύο κοινότητες να διατηρούν τις δικές τους θρησκευτικές και πολιτιστικές παραδόσεις.

Στο Ακάκι σώζεται σε αρκετά καλή κατάσταση το τζαμί των Τουρκοκύπριων κατοίκων του χωριού ακόμα και σήμερα.

Το 1963 στην Κύπρο ξέσπασαν οι πρώτες μεγάλες διακοινοτικές συγκρούσεις μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, οι οποίες σημάδεψαν ιδιαίτερα την ιστορία του νησιού. Το 1964 όσοι Τουρκοκύπριοι υπήρχαν εγκατέλειψαν το Ακάκι.

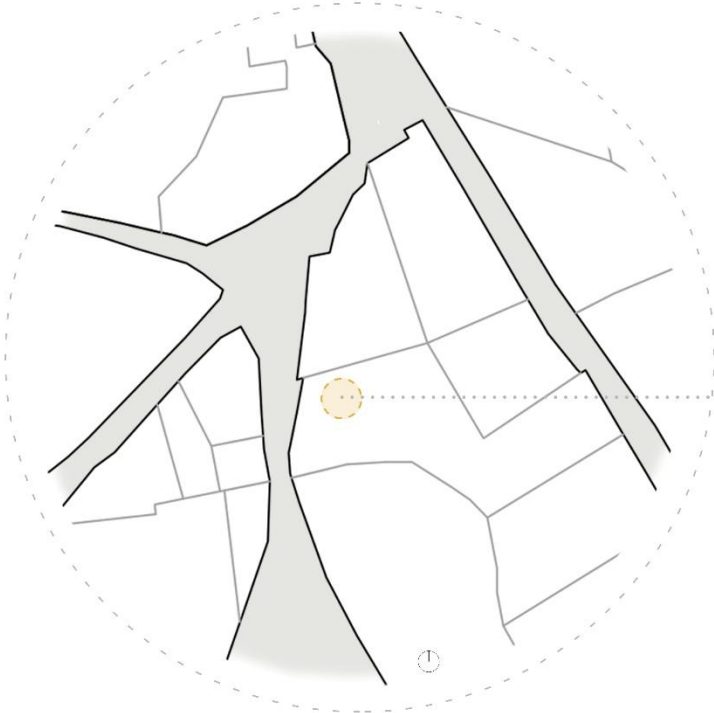
Οι Τουρκοκύπριοι κάτοικοι του χωριού ήταν πάντοτε λιγότεροι από τους Ελληνοκύπριους και οι κατοικίες τους ήταν διάσπαρτες μέσα στο χωριό. Σύμφωνα με μία απογραφή που έγινε το 1960, οι Τουρκοκύπριοι αποτελούσαν περίπου το 10% του πληθυσμού στο χωριό και πιο συγκεκριμένα ήταν μόλις 156 οι Τουρκοκύπριοι έναντι 1355 Ελληνοκυπρίων.

Πύργος των Φράγκων

Ο «Πύργος των Φράγκων», όπως μαρτυρεί και το όνομα του, φαίνεται πως υπάρχει στο χωριό από την εποχή της φραγκοκρατίας. Σήμερα είναι μισογκρεμισμένος και βρίσκεται κοντά στο Δημοτικό Σχολείο και στο παρεκκλήσι της Αγίας Βαρβάρας.

Χρησίμειε ως καταφύγιο για τους βασιλιάδες της Κύπρου και βρίσκεται σε μορφή ερειπίων σήμερα. Υπάρχει ένας κυλινδρικός πύργος πλάτους 3.5 μέτρων στο εσωτερικό του και με περιμετρικούς τείχους πάχους 1.1 μέτρων. Κατασκευασμένο από μεγάλους ογκόλιθους, ο πύργος κάποτε είχε δύο ή τρεις ορόφους, καθώς και ένα μικρό παράθυρο πάνω από τα ερείπια μιας εσωτερικής σκάλας.

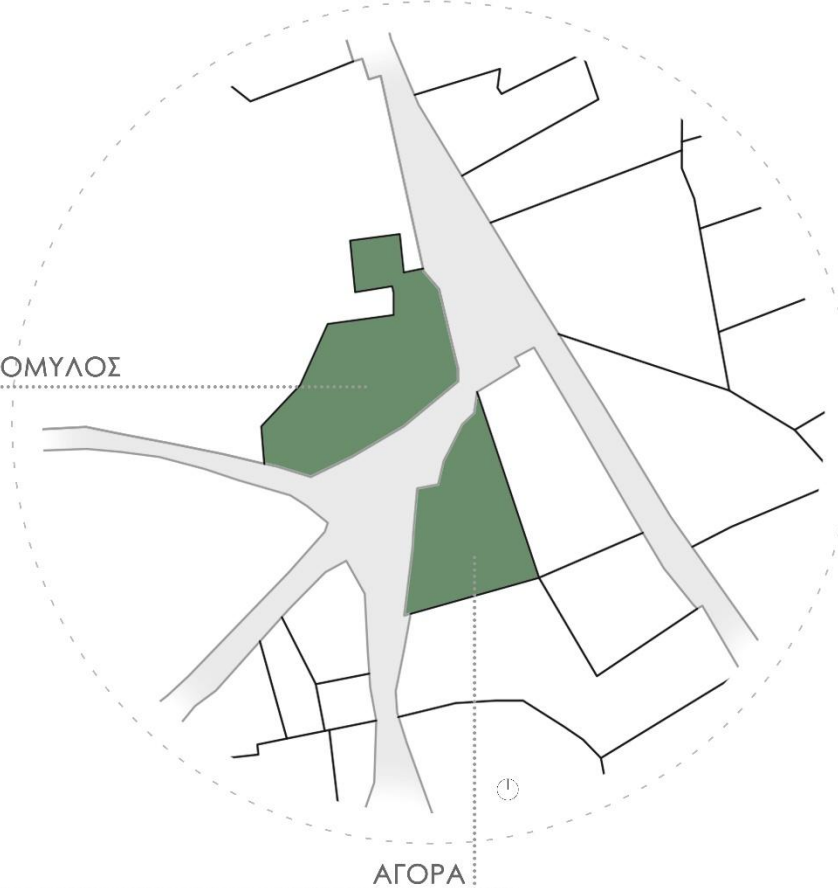
Πουρόπετρα

Πέτρα ποταμού

ΝΕΡΟΜΥΛΟΣ

ΑΓΟΡΑ

Νερόμυλος και αγορά του Χότζια

Ένας νερόμυλος, ιδιαίτερα τα παλιά χρόνια, ήταν εξαιρετικά σημαντικός για ένα χωριό στην Κύπρο, καθώς αποτελούσε βασικό στοιχείο της τοπικής κοινότητας στην καθημερινή ζωή.

Ο νερόμυλος ήταν ζωτικής σημασίας για την άλεση σιταριού που αποτελούσε τη βάση της διατροφής. Χωρίς την παρουσία νερόμυλου, οι κάτοικοι έπρεπε είτε να αλέθουν τα σιτηρά με τους χειρόμυλους, μια διαδικασία περισσότερο χρονοβόρα, είτε να μεταφέρουν τα σιτηρά σε άλλες μακρινές τοποθεσίες.

Συχνά λειτουργούσε επίσης ως οικονομικό κέντρο, καθώς οι αγρότες έφερναν την παραγωγή τους για άλεση και πλήρωναν είτε με χρήματα είτε με μέρος της παραγωγής τους. Επιπλέον, αποτελούσε σημείο συνάντησης για τους κατοίκους, ενισχύοντας την κοινωνική ζωή του χωριού.

Σε αρκετές περιπτώσεις συνήθιζαν κοντά στους νερόμυλους να έχουν και κάποια αγορά. Οι αγρότες έφερναν το σιτάρι και το κριθάρι τους στον νερόμυλο για άλεσμα, αλλά συχνά εκμεταλλεύονταν την ευκαιρία να πουλήσουν ή να ανταλλάξουν προϊόντα με άλλους παραγωγούς.

Ο Κτήτορας από το Μισίρι της Αιγύπτου ήρθε στην Κύπρο κατά τα τέλη 19ου αιώνα και αγόρασε την περιοχή γύρω από τον νερόμυλο στο χωριό Ακάκι έναντι 1000 λιρών. Εκείνη την εποχή ο άνθρωπος κατόρθωνε να δίνει κίνηση στα μηχανήματα με τη βοήθεια του νερού. Ο νερόμυλος του Χότζια λειτουργούσε από το 1904, μια περίοδο όπου η γύρω περιοχή ήταν ακόμα υποανάπτυκτη

1

Η αλακάτα γυρίζει με την πτώση του νερού παράγοντας κίνηση μέσω ενός άξονα για τη λειτουργία της μηχανής εντός του μύλου. Σταδιακά με την πάροδο του χρόνου ο άνθρωπος χρησιμοποιούσε πιο σύγχρονα μηχανήματα για να δίνει κίνηση στους άξονες.

2

Η μεταγενέστερη μηχανή που ήρθε από την Αγγλία με σκοπό να αντικαταστήσει σε μεγάλο βαθμό την κίνηση που έδινε η αλακάτα στον άξονα του μύλου. Ήταν φτιαγμένη από σίδηρο και μπρούντζο και συγκριτικά σε σχέση με την αλακάτα ήταν περισσότερο αποτελεσματική.

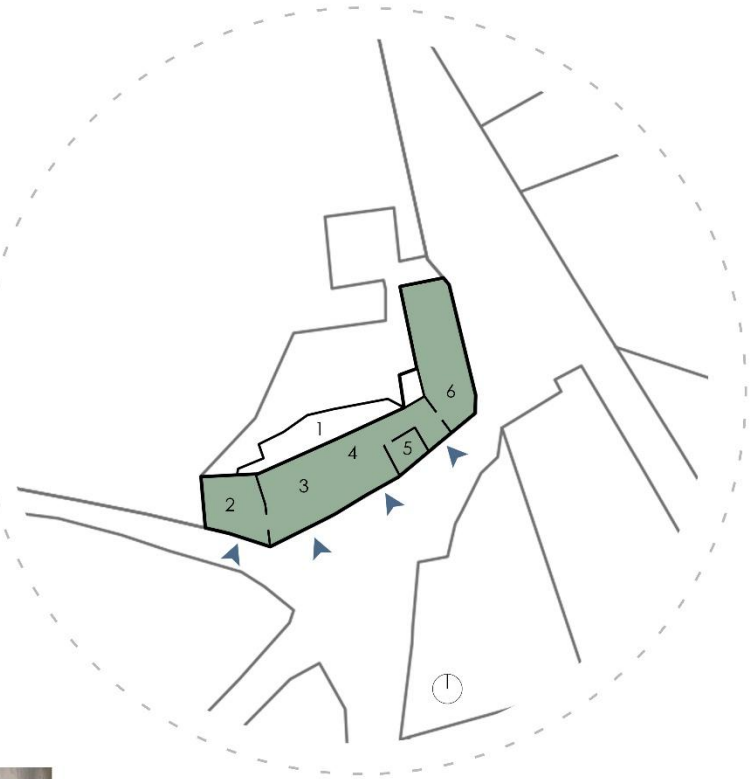
3

Με αυτό το μηχάνημα άλεθαν το σιτάρι για την παραγωγή αλευριού. Η πτώση του νερού έδινε κίνηση στην αλακάτα η οποία έδινε κίνηση στον άξονα για να γυρίζουν οι πέτρες και να αλέθεται το σιτάρι. Το μηχάνημα ήταν φτιαγμένο από ξύλο πέυκου, γνωστό για την ανθεκτικότητά του.

4

Μέσα στη μεγάλη μπρούντζινη βούρνα χρησιμοποιώντας τις μεγάλες πέτρες άλεθαν τις ελιές για να πάρουν από αυτές τον πολτό τους. Στη συνέχεια τον πολτό μέσα στο πιεστήριο και από εκεί έπαιρναν το λάδι.

5

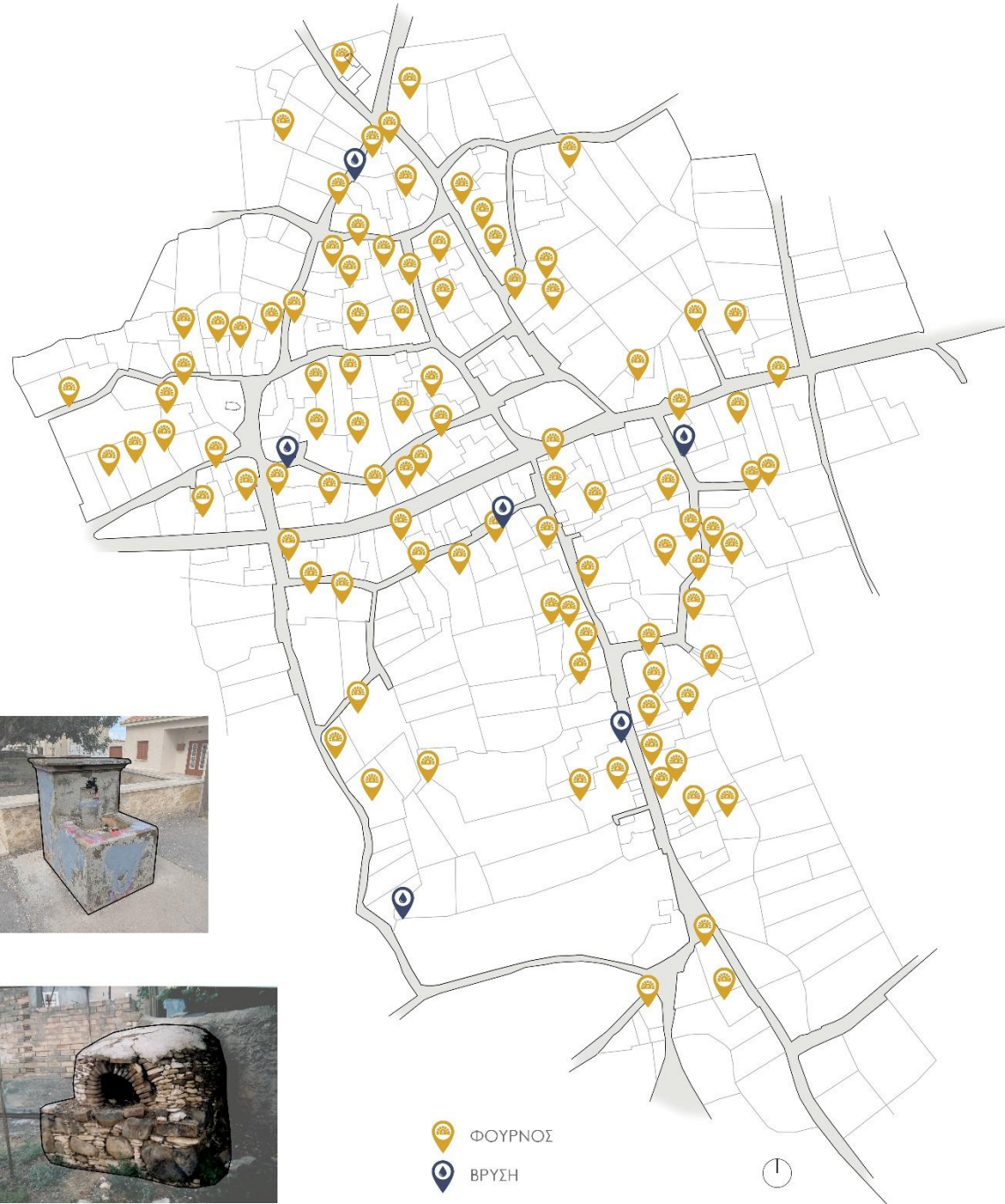
Μέσα από αυτό το παράθυρο, το οποίο βρίσκεται δίπλα από την κεντρική είσοδο, γίνονταν οι συναλλαγές μεταξύ του υπεύθυνου του νερόμυλου και των παραγωγών που έφερναν τα σιτηρά τους για άλεσμα.

6

Σ' αυτό το δωμάτιο αποθήκευαν τον πολτό από τις ελιές μέσα στα ζεμπίλια. Επίσης εδώ βρισκόταν ο διαχωριστήρας (πιο σύγχρονο μηχάνημα) ο οποίος διαχώριζε το λάδι από τον τζιούζρο (πικρό εκχύλισμα).

Φούρνοι και βρύσες στο χωριό

Οι φούρνοι στην αυλή ήταν εξαιρετικά σημαντικοί στις παραδοσιακές κατοικίες, καθώς εξυπηρετούσαν πολλές βασικές ανάγκες της καθημερινής ζωής και αποτελούσαν κεντρικό σημείο για την οικογένεια και την κοινότητα.

Ο φούρνος γινόταν σημείο συνάντησης, όπου συχνά μαζεύονταν γείτονες και συγγενείς. Σε μια εποχή που το ψωμί ήταν βασικό στοιχείο της διατροφής, οι εξωτερικοί φούρνοι χρησιμοποιούνταν τακτικά για το ζύμωμα και το ψήσιμο ψωμιού.

Οι υπαίθριοι φούρνοι ήταν ανθεκτικοί και λειτουργούσαν για πολλές δεκαετίες, προσφέροντας μακροπρόθεσμα οφέλη στις οικογένειες.

Πριν από την εκτεταμένη χρήση της υδροδότησης στα σπίτια, οι δημόσιες βρύσες ήταν βασική πηγή πόσιμου νερού για τους κατοίκους. Εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του μαγειρέματος, της καθαριότητας και του ποτίσματος των ζώων.

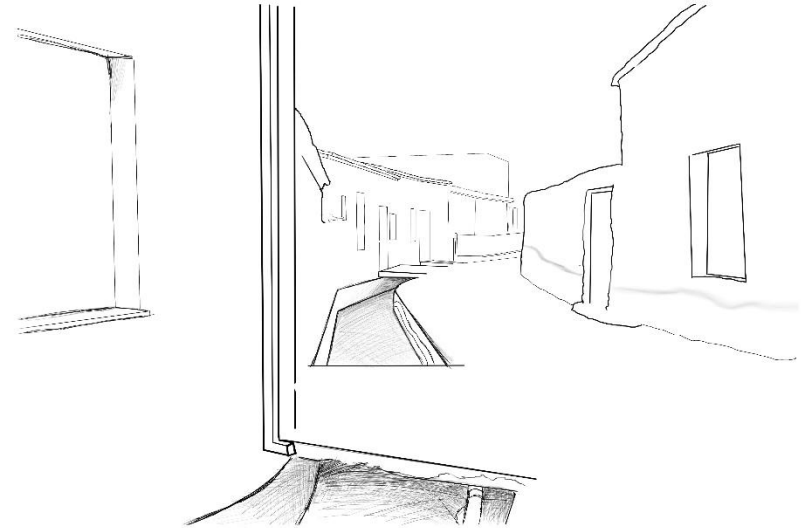
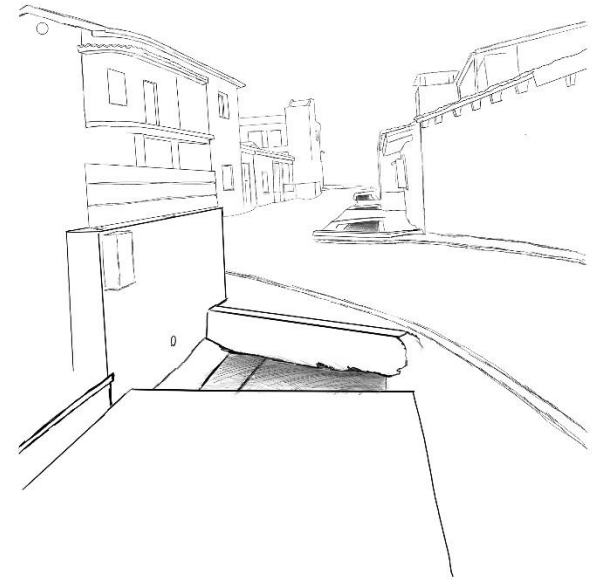
Οι βρύσες λειτουργούσαν ως σημεία κοινωνικής αλληλεπίδρασης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες που πήγαιναν εκεί να γεμίσουν στάμνες και να ανταλλάξουν νέα. Έπαιζαν σημαντικό ρόλο στη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των κατοίκων.

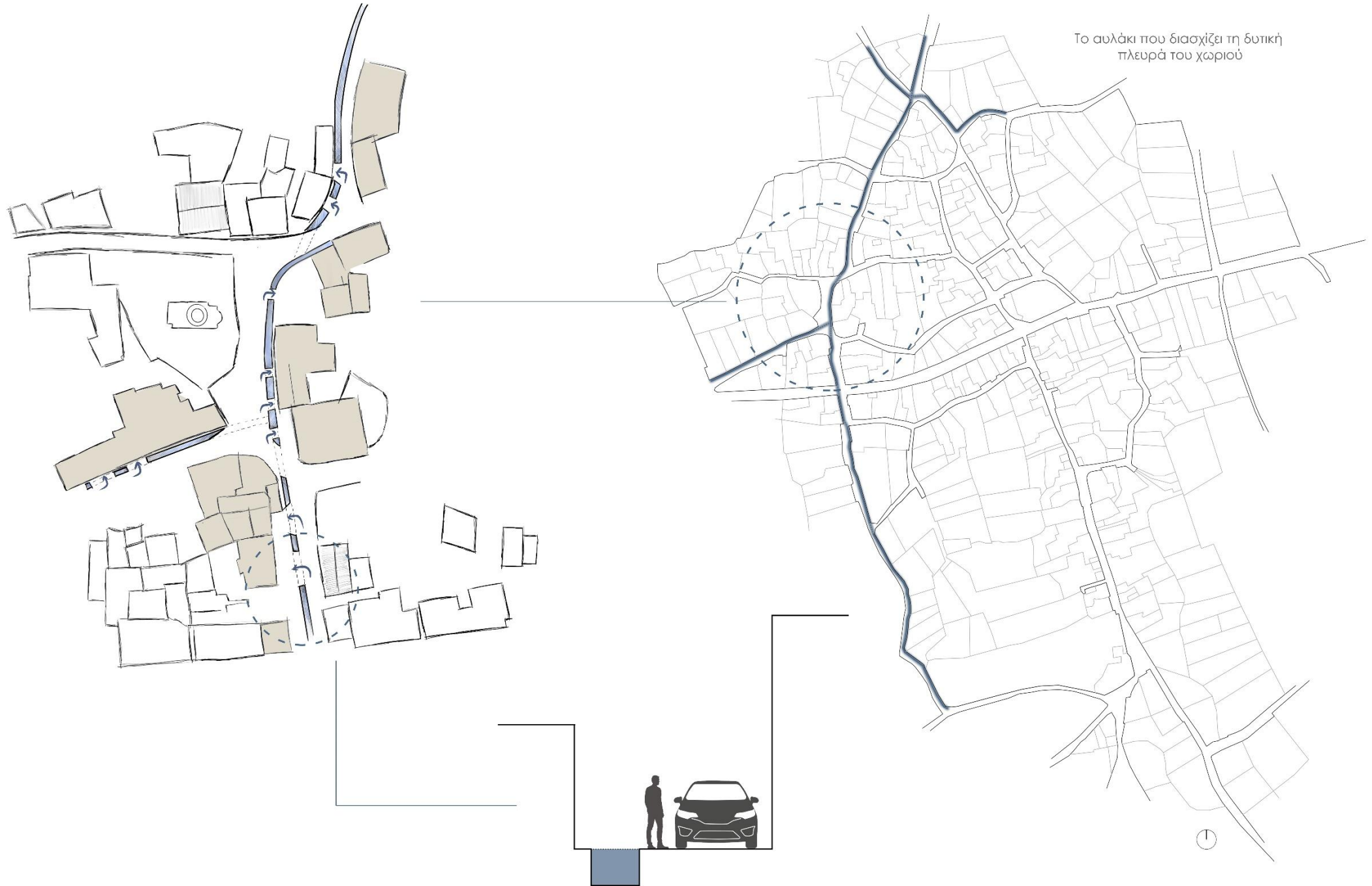

Η σχέση του χωριού με το υδάτινο στοιχείο

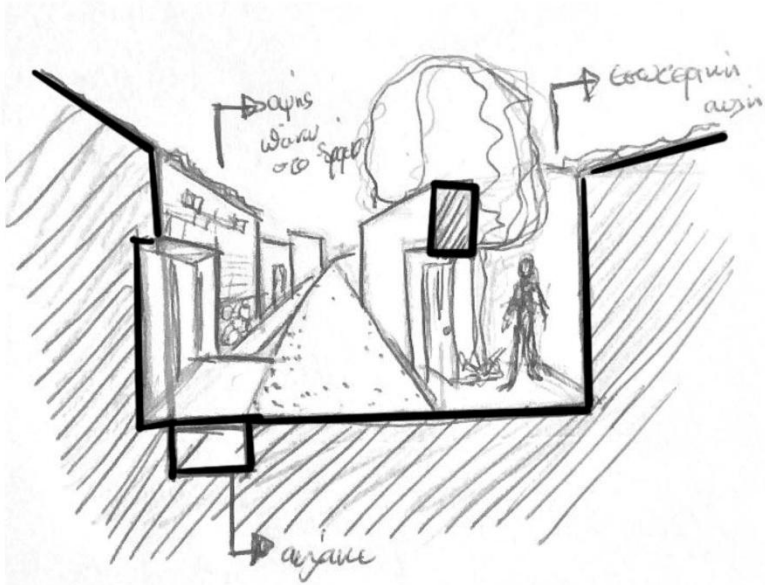
Ο ποταμός Σερράχης είναι ο τρίτος μεγαλύτερος ποταμός της Κύπρου, με μήκος περίπου 55 χιλιόμετρα. Πηγάζει από τις βόρειες πλαγιές του Τροόδους και εκβάλλει στον κόλπο της Μόρφου. Ο ποταμός Σερράχης αποτελεί έναν φυσικό πόρο ζωτικής σημασίας για το Ακάκι, επηρεάζοντας τη γεωργία, την κοινωνική ζωή και την ανάπτυξη του χωριού. Η σχέση αυτή υπογραμμίζει τη διαχρονική σημασία του νερού για την ύπαρξη και την εξέλιξη των κυπριακών κοινοτήτων.

Η ύπαρξη του ποταμού συνέβαλε στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, καθώς παρείχε νερό για τα ζώα. Ο ποταμός πιθανώς τροφοδοτούσε και παλιούς νερόμυλους στην περιοχή, οι οποίοι χρησιμοποιούνταν για την άλεση σιτηρών. Κατά το παρελθόν, πιθανές υπερχειλίσεις του ποταμού μπορεί να προκάλεσαν πλημμύρες και καταστροφές στις καλλιέργειες και στα σπίτια.

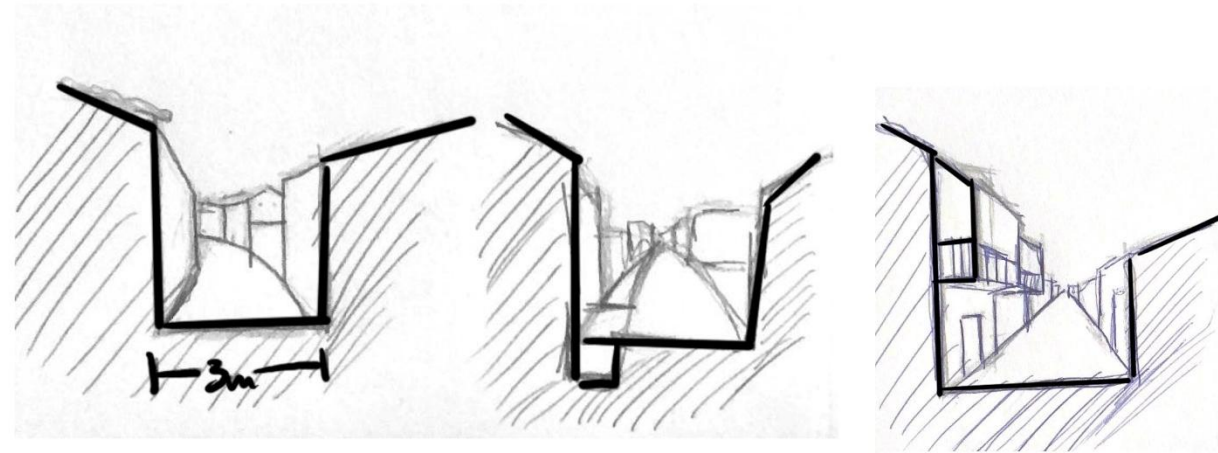

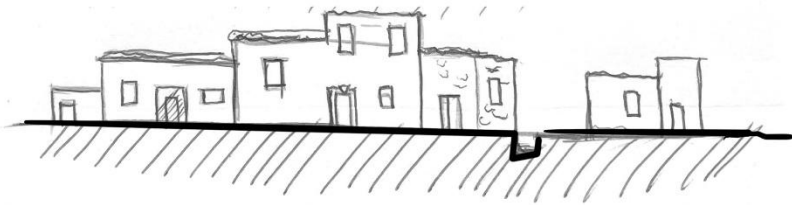
Σχέση Δρόμου με Δομημένο-Αυλάκι

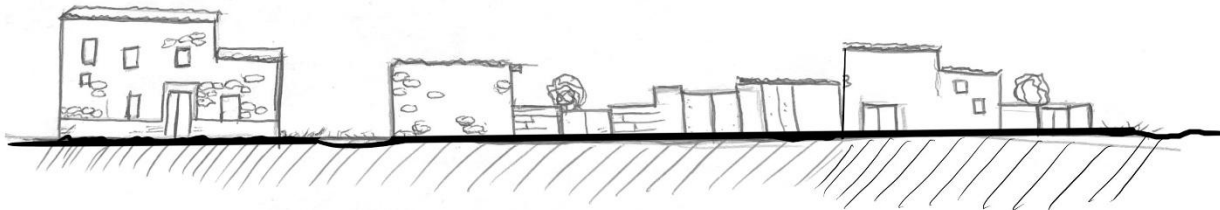
Δρόμος παράλληλος με το αυλάκι του νερού που διασχίζει το χωριό, σχετικά πλατύς δρόμος με συνεχή δόμηση από κυρίως μονόροφα κτίσματα.

Συνεχής δόμηση με κυρίως μονο-όροφα κτίσματα με επικλινής στέγες, δρόμοι με πλάτος που επιτρέπει την διακίνηση ενός αυτοκινήτου.

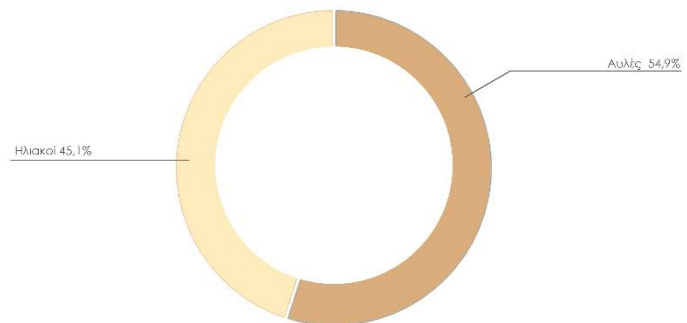
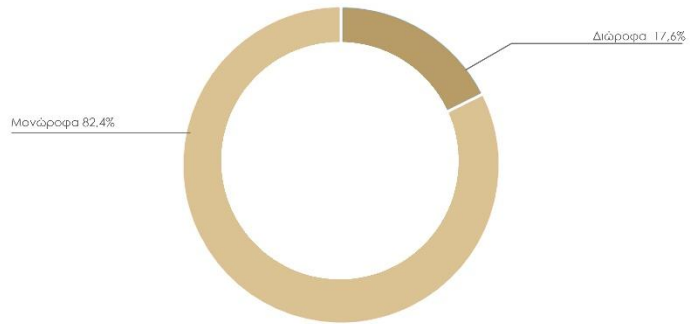

Σχέση δρόμου με κτίρια συνεχής δόμησης, η γεφύρωση που συμβαίνει λόγω του αυλακίου που περνά κατά μήκος όλου του χωριού και οι εξώστες που προβάλλουν μέσα στα δρομάκια του χωριού.

Ανάπτυξη Κατοικιών

Στο χωριό Ακάκι η πλειοψηφία των κτισμάτων είναι μονώροφα και καλύπτουν το ποσοστό του 82,4 τοις εκατό. Οι διώροφες κατασκευές καλύπτουν μόνο το 17,6 τοις εκατό. Όσον αφορά την κατηγορία των αυλών, οι υπαίθριες αυλές βρίσκονται στο 55 τοις εκατό ενώ οι ηλιακοί στο 45 τοις εκατό.

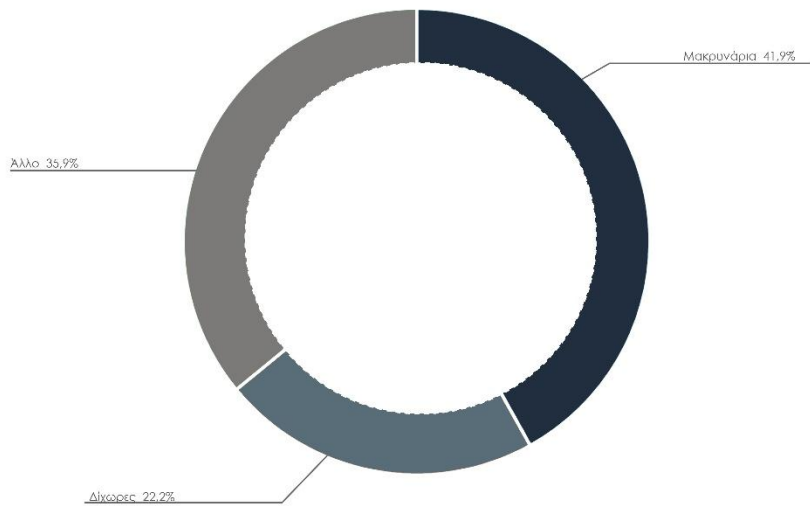

Δωμάτια- Αυλές- Ηλιακοί

Ανάπτυξη Κατοικιών

Στο χωριό Ακάκι καταγράφουμε τους διαφορετικούς τύπους των δωματίων, τα μακρυνάρια, τα δίχωρα και τα μικρότερης κλίμακας δωμάτια. Ο αγροτικός χαρακτήρας του χωριού οδηγεί στην επικράτεια των μακρυναριών με ποσοστό 41,9 τοις εκατό των συνολικών δωματίων. Η επόμενη κατηγορία που συναντάται είναι τα δίχωρα που αποτελούν το 22,2 τοις εκατό, αυτό το ποσοστό πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός ότι το Ακάκι βρίσκεται αρκετά κοντά στην πόλη της Λευκωσίας και περιέχει αρκετά αρχοντικά με αστικά στοιχεία. Σε ποσοστό 35,9 τοις εκατό έχουμε τα μονόχωρα βοηθητικής χρήσης που συνήθως αποτελούν αποθηκευτικούς χώρους.

Ανάπτυξη Κατοικιών

Μακρυνάρια

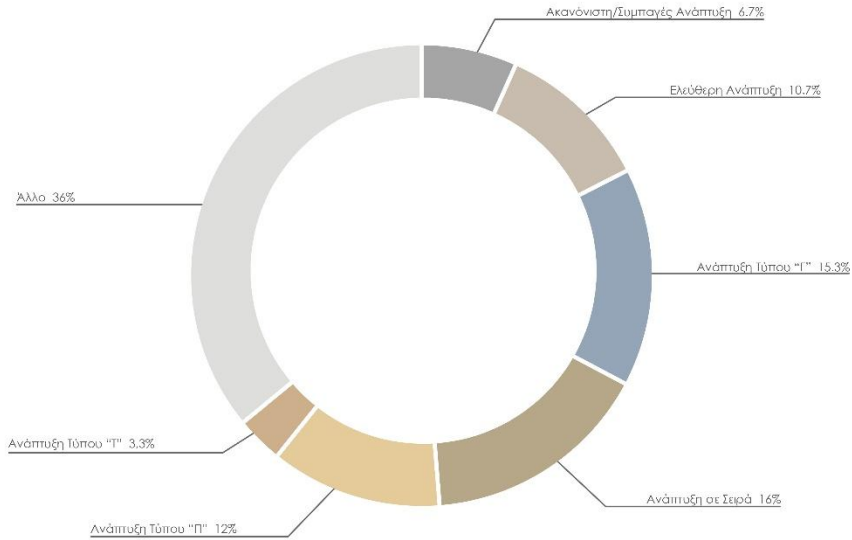

Δίχωρα

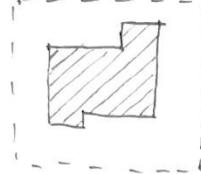

Ανάπτυξη Κατοικιών

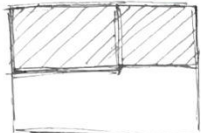
Στο χωριό Ακάκι μπορούμε να εντοπίσουμε έξι διαφορετικούς τύπους ανάπτυξης κατοικιών σε κάτοψη. Η ανάπτυξη τύπου "Τ" έχει τη μικρότερη συχνότητα εμφάνισης και βρίσκεται στο 3,3 τοις εκατό των συνολικών κατοικιών. Η επόμενη κατηγορία που δεν συναντάται τόσο συχνά είναι η ακανόνιστη ή συμπαγής ανάπτυξη που αποτελεί το 6,7 τοις εκατό. Στη συνέχεια έχουμε την ελεύθερη τοποθέτηση των δωματίων μέσα στο οικόπεδο στο 10,7 τοις εκατό που συνήθως συνοδεύονται με αυλή στο ενδιάμεσο. Η ανάπτυξη τύπου "Π" εντοπίζεται στο 12 τοις εκατό των κατοικιών και σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις συνοδεύεται με εσωτερική αυλή. Στο 15,3 τοις εκατό βρίσκονται οι κατοικίες με διάταξη τύπου "Γ", με αυλή στο μπροστά ή στο πίσω μέρος αντίστοιχα. Η πιο συχνή κατηγορία που συναντάται στο Ακάκι είναι η γραμμική ανάπτυξη και αποτελεί το 16 τοις εκατό.

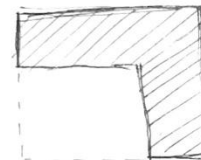
Ακανόνιστη/
Συμπαγής

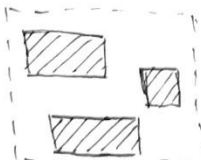
Σε Σειρά

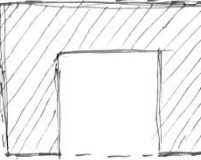
Τύπου "Γ"

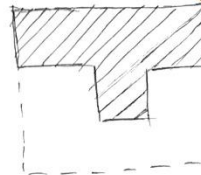
Ελεύθερη

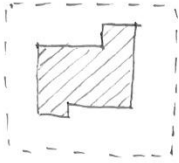
Τύπου "Π"

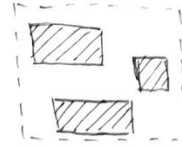
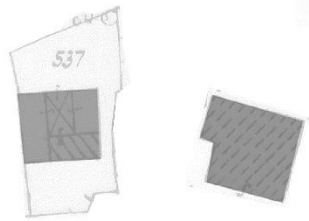
Τύπου "Τ"

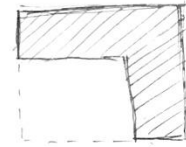
Ανάπτυξη Κατοικιών Ι

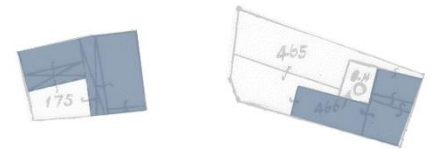
Ακανόνιστη/Συμπαγής
Ανάπτυξη

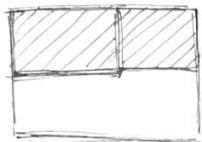
Ελεύθερη
Ανάπτυξη

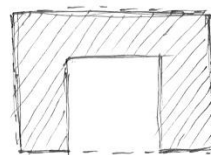
Ανάπτυξη Τύπου
"Γ"

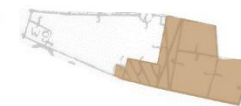
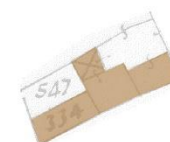
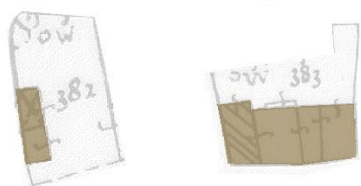
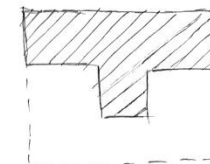
Ανάπτυξη Κατοικιών

Γραμμική Ανάπτυξη

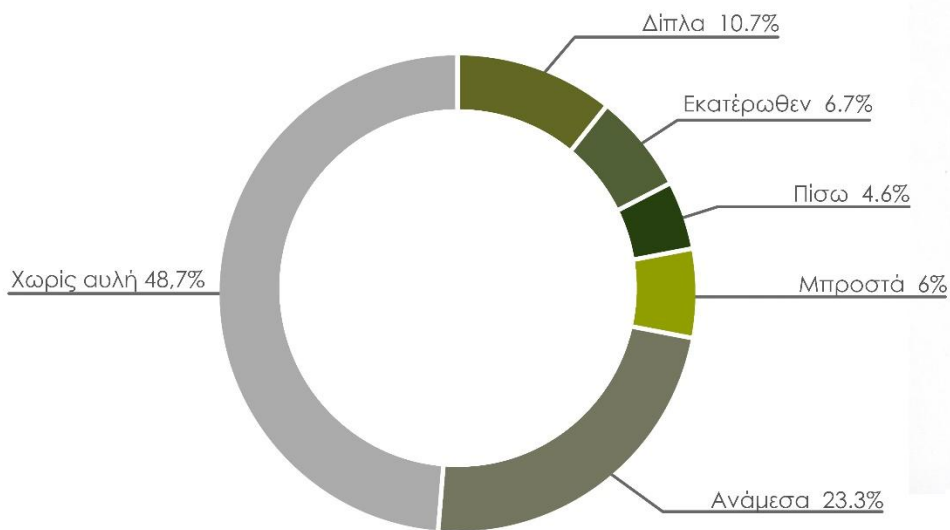

Ανάπτυξη Τύπου "Π"

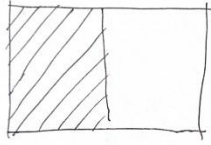

Ανάπτυξη Αυλών

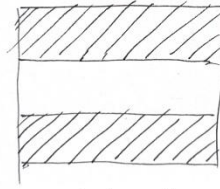
Στο χωριό Ακάκι μπορούμε να εντοπίσουμε πέντε διαφορετικούς τύπους ανάπτυξης της αυλής σε σχέση με την κάτοψη. Η θέση της αυλής στο πίσω μέρος της κατοικίας ήταν η σπανιότερη περίπτωση στο συγκεκριμένο χωριό, με ποσοστό 4,6 τοις εκατό. Μετά ακολουθεί η κατηγορία μπροστά από την κατοικία με 6 τοις εκατό και μετά η αυλή εκατέρωθεν του κτιρίου. Στη συνέχεια έχουμε τη αυλή δίπλα από την κατοικία και τέλος, η συνηθέστερη κατηγορία που είναι ανάμεσα από τα κτίρια και εμφανίζεται στο 23,3 τοις εκατό των αυλών του χωριού.

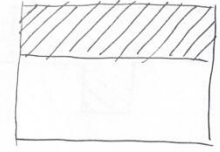
Ανάπτυξη Αυλών Ι

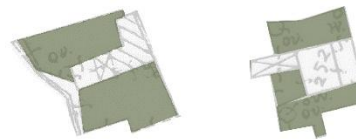
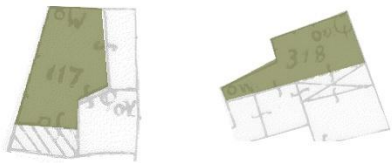
Ανάπτυξη Δίπλα

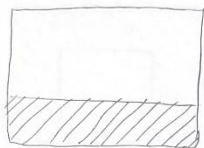
Ανάπτυξη
Εκατέροθεν

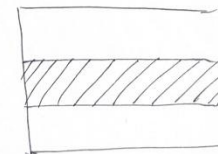
Ανάπτυξη Πίσω

Ανάπτυξη Αυλών II

Ανάπτυξη Μπροστά

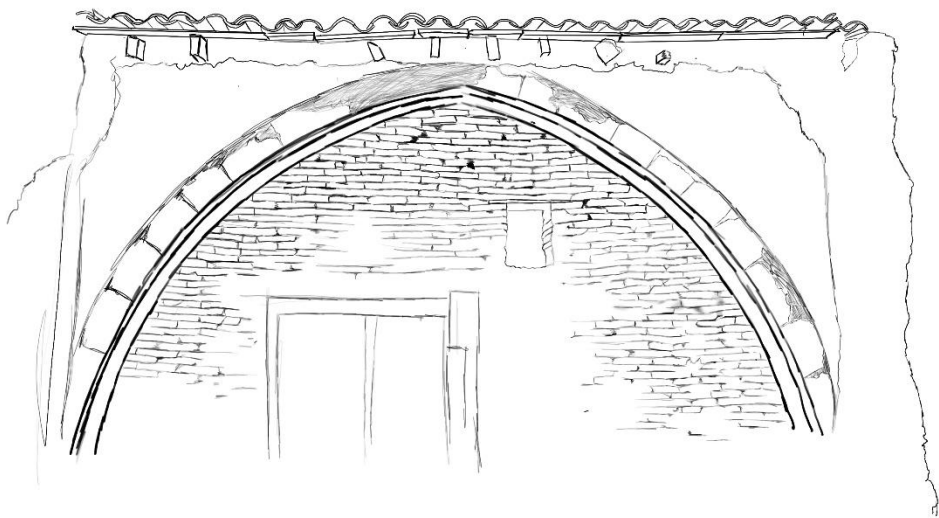

Ανάπτυξη Ανάμεσα

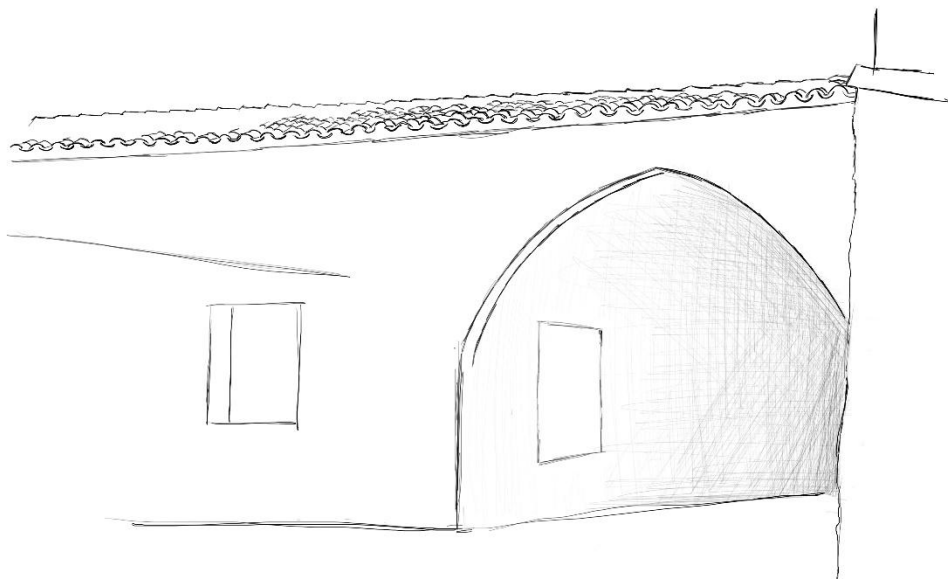

Καμάρα ως στο εξωτερικό του κτηρίου

Καμάρα στην πρόσωψη του κτηρίου για διακόσμηση

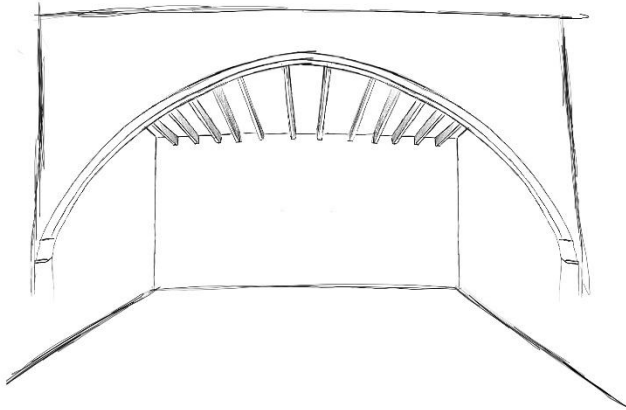

Καμάρα για δημιουργία ηλιακού

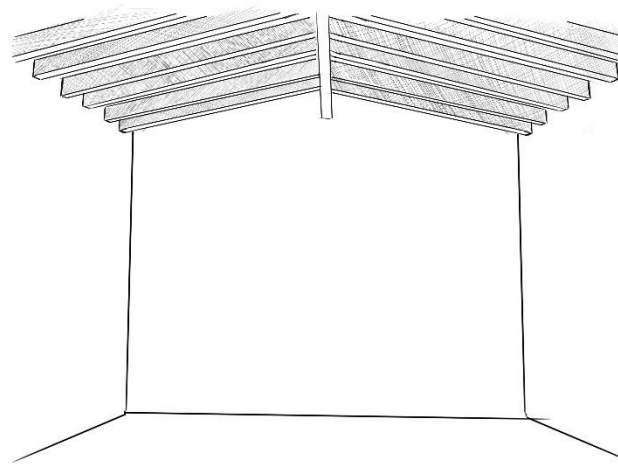

Τρόπος δημιουργίας των δίχωρων δωματίων που εντοπίστηκαν στο χωριό

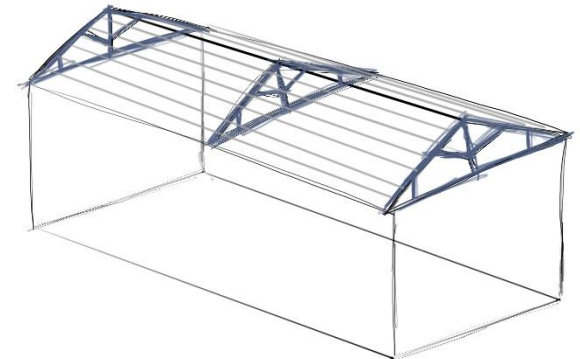
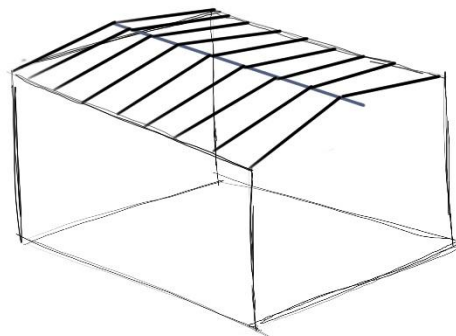
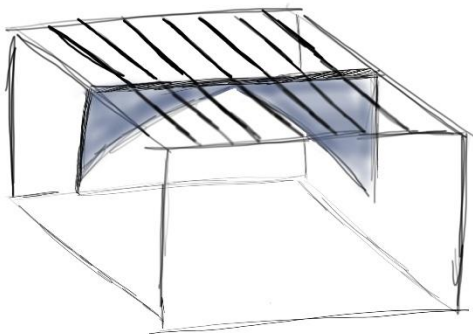
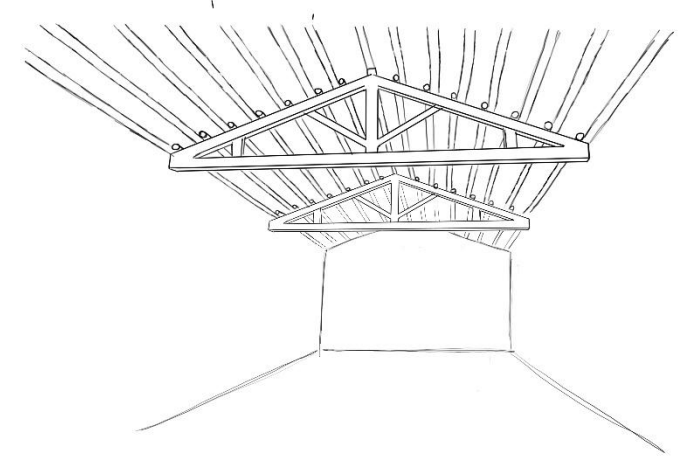
Δίχωρα με καμάρα στο μέσω του δωματίου

Δίχωρα με ξυλινο δοκάρι στο μέσω του δωματίου κάθετο προς τα υπόλοιπα δοκάρια

Δίχωρο με ξύλινους τριγωνισμούς στο μέσω του δωματίου

ΕΙΔΗ ΠΟΡΤΑΣ

Πόρτες με Φεγγίτη
Τύπος: Έχουν γυάλινο άνοιγμα (φεγγίτη)
πάνω από την κύρια πόρτα για φωτισμό και αισθητική.

Χρήση: Συνηθισμένες σε νεοκλασικά,
παραδοσιακά και αρχοντικά σπίτια.

Υλικά: Ξύλινο ή μεταλλικό πλαίσιο με
διακοσμητικά τζάμια ή βιτρό.

Ξύλινες Πόρτες με Περίτεχνη Επένδυση
ύπος: Από μασίφ ξύλο (δρυς, καρυδιά, πεύκο)
με διακοσμητικές λεπτομέρειες περιμετρικά.

Μορφή: Συνήθως ορθογώνιες, αλλά
υπάρχουν και καμπυλωτές σε αρχοντικά.
Στυλ: Κλασικό, ρουστίκ ή νεοκλασικό

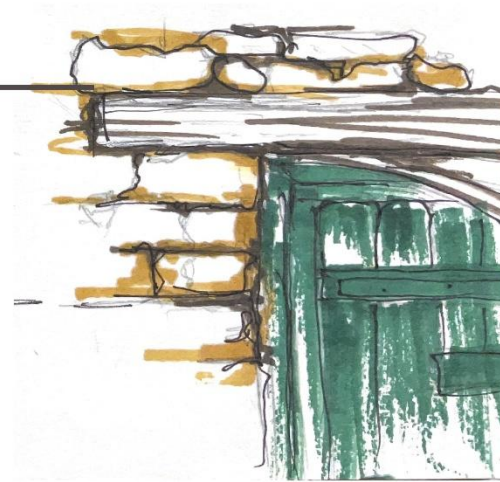
ΧΡΩΜΤΑ ΠΟΡΤΑΣ

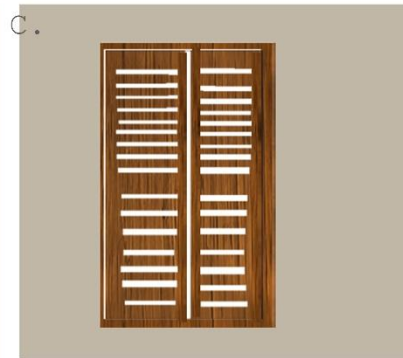
Διακριτικό Στοιχείο Κατοικιών: Σε ορισμένα μέρη, οι διαφορετικές
χρωματιστές πόρτες βοηθούν στην αναγνώριση των σπιτιών, ειδικά
σε περιοχές με παρόμοια αρχιτεκτονική.

Η τοποθέτηση μιας ξύλινης δοκού πάνω από την πόρτα για τη στήριξη πλιθαριού (λάσπης και άχυρου ή τούβλων από χώμα) είναι μια παραδοσιακή τεχνική που χρησιμοποιείται σε παλιά κτίρια και αγροτόσπιτα.

ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΘΗΡΩΝ

- Ξύλινα Παράθυρα με Φύλλα (Πατζούρια)
Φύλλα (φιλαράκια): Δύο ή τέσσερα ξύλινα φύλλα που ανοιγοκλείνουν για σκίαση και προστασία.
Τύποι πατζουριών:
Ενιαία πλαίσια (ολόσωμα)
Με γρίλιες (για καλύτερο αερισμό)
Εσωτερικά ή εξωτερικά ανοιγόμενα

- Παράθυρα με Ξύλινες Πλάκες
Οι ξύλινες πλάκες λειτουργούν ως επιπλέον κάλυψη ή διακοσμητικό στοιχείο.
Συχνά χρησιμοποιούνται σε παλιά πέτρινα σπίτια για μόνωση και προστασία από τον ήλιο και τον αέρα.

- Παράθυρα με Σιδερένια Κάγκελα
Χρησιμοποιούνται για ασφάλεια και διακοσμητικούς λόγους.
Τύποι κάγκελων:
Απλά κάθετα σίδερα
Περίτεχνα σφυρήλατα σχέδια (νεοκλασικό ή παραδοσιακό ύφος)
Ενσωματωμένα σε πέτρινο πλαίσιο

- παλιά συνήθεια όπου χαραζαν αρχικά, σύμβολα ή ημερομηνίες πάνω σε πέτρες, πιθανώς ως σημάδι ταυτότητας ή χρονικής σφραγίδας της κατασκευής.

Στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική, ήταν σύνηθες να χαραζονται:

Τα αρχικά του ιδιοκτήτη ή του κατασκευαστή.
Η ημερομηνία ανέγερσης της οικίας ή του κτιρίου.
Σύμβολα προστασίας ή θρησκευτικά σημεία, όπως σταυροί.

- Η επένδυση με πουρόπετρα (ή πουρόπετρες) γύρω από την πόρτα είναι μια εξαιρετική επιλογή για αρχοντικά και παραδοσιακές κατοικίες. Πρόκειται για μια τεχνική που προσδίδει κύρος, διαχρονική αισθητική και αντοχή στο χρόνο

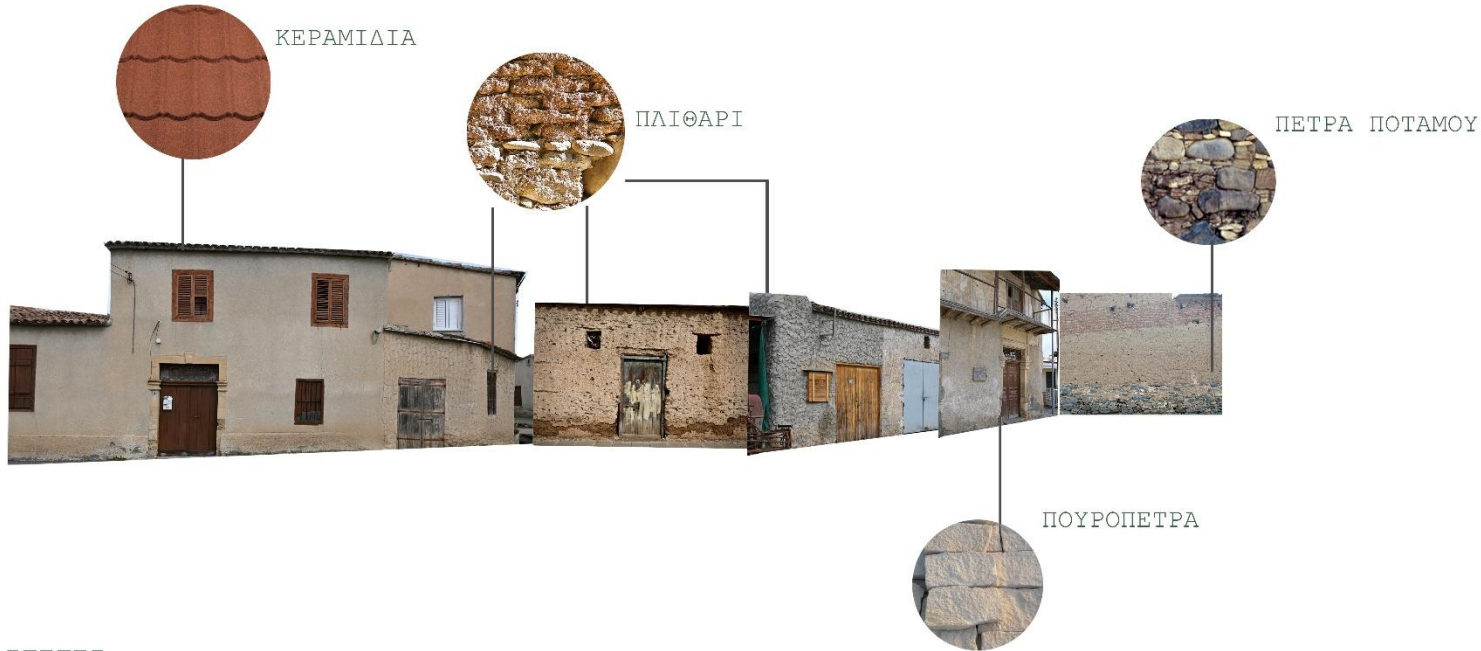
ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ

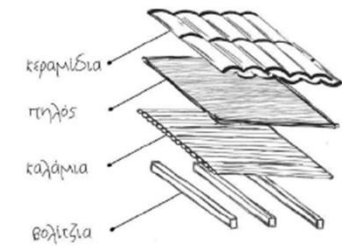
ΧΑΡΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΜΕ ΠΟΥΡΟΠΕΤΡΑ

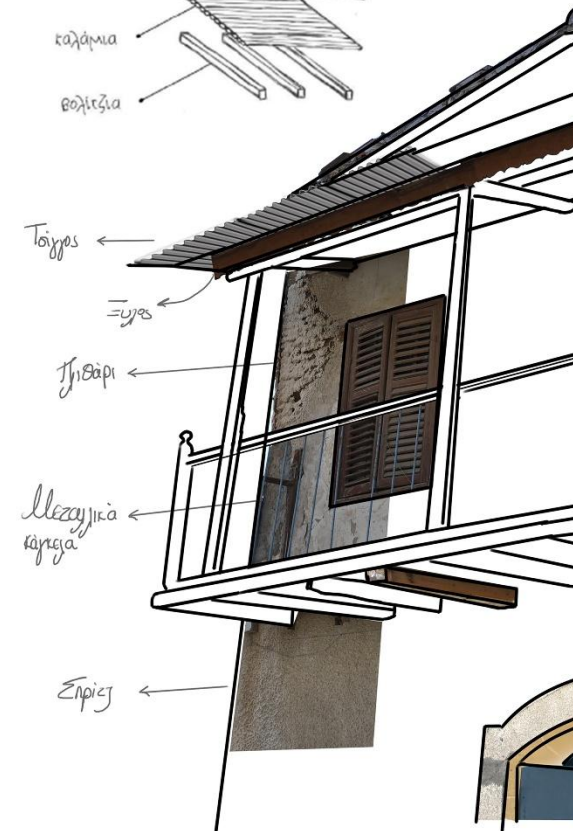
ΥΛΙΚΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΕΓΗ ΔΙΑΣΤΡΟΜΑΤΩΣΗ

ΣΤΕΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Ιστοσελίδα του χωριού. Κυπριακό Χωριό Ακάκι. Accessed February, 2025.
<https://www.ksakaki.com/>.

Vernarch. Vernarch: Cyprus Architectural Network.
<https://www.vernarch.ac.cy/>.

Polignosi public website. "Λήμμα 1103."
<https://www.polignosi.com/cgi-bin/hweb?-A=1103&-V=limmata>.

Loizos Leonidou. Interview and on-site tour of the village. Interview by [Kleanthous Margarita, Antoniou Anna, Onisiforou Dimitriana, Tsoundas Ioannis]. [19/02/2025].